

ספרי' — אוצר החסידים — ליובאוויטש

קובץ
שלשלת האור

שער
עשרים ושתים

היכל
שלישי

מאמרים

(א) עיבור נקי תלת כליל גו תלת

(ב) להבין בחי' רצון

•

מכ"ק אדמו"ר הזקן

הרב רבי שניאור זלמן מליאדי

(בעל התניא והשו"ע)

זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע

יוצא לאור בפעם הראשונה

על ידי מערכת
"אוצר החסידים"

ברוקלין, נ.י.

770 איסטערן פארקוויי
שנת חמשת אלפים שבע מאות שבעים וארבע לבריאה

IBUR NIKRO TLAS

LEHOVIN BECHINAS ROTZON

Copyright © 2013

by

KEHOT PUBLICATION SOCIETY

770 Eastern Parkway / Brooklyn, New York 11213

Tel. (718) 774-4000 / Fax 774-2718

editor@kehot.com

Order Department:

291 Kingston Avenue / Brooklyn, New York 11213

(718) 778-0226 / Fax 778-4148

www.kehot.com

The Kehot logo is a trademark of Merkos L'Inyonei Chinuch.

All rights reserved.

Printed in the United States of America

פתח דבר

לקראת עש"ק פ' וארא, כ"ד טבת, סיום שנת המאתיים שנה להסתלקות אדמו"ר הזקן, הננו מוציאים לאור שני מאמרים מכ"ק אדמו"ר הזקן:

(א) ד"ה תלת כליל גו תלת.

(ב) ד"ה להבין בחי' רצון.

מאמרים אלה הם תדפיס מספר „מאמרי אדמו"ר הזקן ענינים חלק ב'" (נמצא בדפוס), ונדפסו כאן בפעם הראשונה, מכתבי־יד מעתיקים שהגיעו לאחרונה.

*

לתועלת הלומדים ומעיינים הוספנו בשולי הגליון מראי מקומות וצינונים – נערכו ע"י הרה"ת ר' אלי' שי' מטוסוב והרה"ת גבריאל שי' שפירא.

מערכת „אוצר החסידים"

כ"ף טבת, ה'תשע"ד
ברוקלין, נ. י.

עיבורי נק' תלת² כליל גו תלת, ע"ד משל הרב שחפץ להשפיע לתלמיד מוכרח לצמצם שכלו הרחב ולהשפיע רק כפי כלי המקבל, נמצא בחי' הצמצומים זה בחי' נצח ענף הגבורה (ומה שכתוב בזוהר³ לפעמים שנצח הוא ענף החסד האמת כן הוא, כי אם לא היה מצמצם לא היה יכול להתלמיד לקבל אפי' מעט מקוצר המושג), והדבר שהרב משפיע הוא בחי' הוד וההמשכה שמשפיע לחבירו יסוד ובודאי בחי' ניצחון הוא מה שמסתיר מהתלמיד כמה דברים ומשפיע לו בצמצום נלקח מחמת שכלו, אלא שהשכל והמדות כלול בגוי' תלת בגו. ולשון עיבור כמו העיבור במעי אמו שלא נולד ונתגלה עדיין, כן בבחי' נה"י בודאי יש כל הבחי' חב"ד וחג"ת כי זאת הצמצומים מחמת שכל ואהבה אלא שהם בהעלם, כן ע"מ בעולמות עליונים אם היה משפיע עליון לתחתון כל שכלו היה בטל במציאות, לכן הוצרך להסתיר העיקר מלגלות רק בחי' התחתונה שנק' נה"י.

יניקה כשיש לו המדות אהבה ויראה תלמוד תורה. מוחין חב"ד. ויש מוחין דקטנות ודגדלות, והנה כל פרצוף מלביש לחבירו, וענין הלבשה הוא דרך משל כשאדם מדבר דבר שכל וחבירו שומע ומקבל השכל, הנה שכלו ומחשבתו של השומע מלביש השכל של המשמיע ומשפיע והשכל ששמע מהמשפיע טמון במחשבתו, כן בעולמות העליונים שכלו של עליון מוטמן בתוך שכל התחתון המושפע ומלבישו.

והנה כתיב בדבר⁴ ה' שמים נעשו כלומר במדריגה תחתונה (כמו בחי' דיבור האדם שהוא כלא אצל מחשבה ורצון) שהוא בחי' מלכות נאצל ונברא ונוצרו ונעשו כל העולמות כידוע⁵ בכתבים כי מלכות של כל עולם נעשה עתיק לעולם שלמטה והנה"י נעשו מוחין דלמטה כמ"ש כי נה"י דבינה נעשו מוחין לז"א והז"א מלבישו, והנה הנה"י זאת מתחלק בז"א לג' שלישיין כנ"ל ששם נכלל כל הבחי' ע"ס [עד"מ מה שמשפיע לתלמיד נלקח בודאי מחמת אהבה או יראה, ומה שאין משפיע לו רק בצמצום ולא בהרחבה מפני שהחכם עיניו בראשו שיוודע ומבין שלא יוכל התלמיד לקבל] אלא שהחב"ד וחג"ת שנכלל בתוכו אינם נראין ונחשבוין, לכן כשמתלבשים בעולם מתחלק כל אחד לג' פרקין, ג' פרקין עליונים נעשים חב"ד, ג"פ אמצעים נעשים חג"ת, ג"פ תחתונים נעשים נה"י.

(1) עיבור: נדפס מכת"י 2063 (קכב, א).
 (2) תלת כליל גו תלת: ראה זח"ב ע, א. ע"ח
 (3) הכללים פ"ג. פ"ח שער חמ"צ פ"א.
 (4) ובכ"מ.
 (5) בזוהר לפעמים שנצח הוא ענף החסד:
 (6) ראה זח"ג רמג, סע"א (בר"מ). פרדס שער ירך
 (7) יעקב (שי"ז). לקו"ת מסעי צ, ג ואילך. ובמ"מ
 בס' מאמרי אדהאמ"צ קונטרסים ע' רכח.
 (4) בגו חלת בגו: אוצ"ל: בתלת גו תלת.
 (5) בדבר ה' שמים נעשו: תהלים לג, ו.
 (6) כידוע בכתבים כי מלכות של כל עולם נעשה עתיק: ע"ח שער עקודים (שי"ז) פ"ב.
 שער דרושי אבי"ע (שמ"ב) פ"א. ועוד.
 (7) שהחכם עיניו בראשו: ע"פ קהלת ב, יד.

ענין עבור יניקה ומוחין

ה

הנה בכל ספירה יש ג' פרקין הוא ג' שלישי וביסוד אינו אלא ב' פרקין כלומר פ"א המשפיע לאחר הוא מחמת מדות רחמנות לכן פרק עליון הוא מחובר לגוף עד גוף וברית חשבינו חד, ופרק ב' הוא בחי' עטרה שבו כל הזוגין שהוא בחי' מקבל ונקרא מגדל' הפורח באויר, כי אם אין מי שיקבל בתחוננים אין יורד לו שפע.

בחי' נה"י לבר מן גופא כי עיקר העבודה היא בחג"ת שנק' גדפין, והעבודה שהיא בבחי' נה"י לבד כי יש כמה מיני הלבשות, יש שמחשבתו מלביש לזה השכל משמקבל אלא שאין יכול להשיגו שיהיה הדבר הלז שכלו ממש מחמת שהיא גבוה ממנו, ויש שמקבל שכל הגבוה ממנו ונעשה שכלו ממש, וזהו בהיכל ק"ק ומשם ולמטה אין השכל נעשה אחד כי כל אחד שכלו גבולו ואין יכול להשיג הגבוה ממנו שיהי' הדבר כאלו שכלו ממש, יש שאינו מקבל אלא בחי' נה"י של עליון המשפיע ומלביש אותם ונעשו לו מוחין, ויש שמקבל אהבה ויראה והחב"ד של חבירו ונעשו לו מוחין, אבל לא יכול עדיין שיהי' אהבה של זה העליון לזה ג"כ אהבה, כי אין משיג זה במדות שלו רק בשכל, ויש שמקבל החב"ד של חבירו אבל ג"כ רק בשכל, ויש שמקבל ומלביש כולו דהיינו החב"ד של המשפיע נעשו לו ג"כ חב"ד והחג"ת לחג"ת והנה"י לנה"י, ולכן אין צדיק דומה לחבירו, כי יש לפעמים הנה"י של הצדיק הוא לשני מוחין כי הוא מבין בשכלו ואין יכול ליקח ממנו אפי' אהבה ויראה, והחג"ת של המשפיע אינו מבין כל עיקר שהיא לו למעלה מהשכל, ולפעמים יש לו הבנה ודעת מחג"ת זה של הצדיק אך א"א שיהי' אצלו ג"כ המדה הזאת נה"י כשמלביש עולם התחתון לעליון בחי' נה"י לבד נק' בכתבים עדי' הטיבור כי הטיבור הוא סוף הגוף ומשם התחלת הירכים אך מעט דהיינו תחתון מהגוף שהוא הטיבור שייך לבחי' נה"י שהם דבוקים בו, כלומר כי בבחי' נה"י ר"ל מה שמשגיג הניצחון של חבירו שלא לעשות זה הדבר מוכרח בודאי להיות אהבה לאותו דבר וכן ז"ת אך לגבי חג"ת העליונים נקרא זה השליש ג"כ נה"י וכשמלביש לעליון עד החג"ת כנ"ל שאין אצלו אלא בחי' מוחין ואין יכול ליקח ממנו אהבה ויראה נקרא עד החזה והשאר מובן מאליו.

הדיבור מחבר כל העולמות כנודע שמלכות דעולם העליון נעשה עתיק למטה, וכשיש אהבה בעולמות עליונים אזי הדיבור בשלימות, עד"מ כשאדם אם יש לו שמחה, מטפח ביד כי השמחה גדולה כ"כ עד שהגוף לא יכול לסבלו, או אם יש אהבה לאיזה דבר, מדבר מזה הענין, ואם ח"ו אין האהבה גדולה כ"כ אזי הדיבור אין בו חיות, כי הדיבור בלא מדות ומחשבה נחשב כמת ואין נחשב לכלום.

(8) מגדל הפורח באויר: ע"פ חגיגה טו, ב. (9) עד הטיבור: ע"ח דרוש עגולים ויושר וראה פרדס שי"ב פ"ג. ע"ח שער הנסירה (ש"א) ענף ד'. שער טנת"א (ש"ה) פ"א. שער (שכ"ט) פ"ה. אוה"ת מסעי ע' איתיא. דרושי נקודות (ש"ח) פ"ב. ועוד.

הטלית¹⁰ נק' פרישו דמלכא כי טלית בחי' מקיף את הגוף ושומר מן החיצונים, וציצית היא הארה היוצא מן האור המקיף כי ציצית הוא לשון הסתכלות כלומר שאפשר להשיג וליכנס בשכל, לכן צריך לכיין כשמתעטף בטלית שהוא ממשיך אלקותו ית' עלינו, שכל שאין מושג רק הארה דהארה (כמו עד"מ חוטי ציצית נגד הטלית ועדיין אין המשל דומה לנמשל) מושג לנו והטלית מגן שלא יתבטל אותו הארה, וזהו אשר קדשנו במצותיו וצונו להתעטף בציצית וד"ל, ולכן הטלית אין קדושתו חמורה כ"כ כמו קדושת ציצית, כי מחמת רוב אורו אין יכול ליכנס בטלית אבל בציצית יכול ליכנס קדושתו גופא, לכן תשמישיי קדושה נזרקין ותשמישי מצוה אין נזרקין, כי קדוש הוא לשון מובדל דבר שאין יכול להשיגו כנ"ל.

זאת ידוע שכל מעשינו הוא להעלות כל העולמות אצלו ית' בכדי שיהי' הכל אחדות אחד, כי זה עיקר מעשינו שיתגלה אלקותו ית' בעולמות ויהיו הכל בטלים, אך לע"ע בזה העולם א"א להשיג זה, ולעתיד לבא ישיגו הכל אחדותו ית' ויהיה הכל אחדות אחד, כי מחמת התגלות אלקות יהי' הכל בטלים אצלו ית', וזהו תכלית כל המצות להפוך חשוכא לנהורא, כלומר שבאמת הוא ממכ"ע וסוכ"ע אך מחמת חשכת החומר אינו משיג זה, לכן נתנו לנו המצות לבא מההעלם אל הגילוי, כי יש מצות שנכנסין בתוך גופו ומחי' וממשיך אלקותו ית' בתוכו ונעשה מרכבה אליו כו', ויש מצות שמחמת רוב קדושתם אינם יכולים ליכנס בתוך הגוף אלא בבחי' מקיף, וזה ענין הטלית שנק' פרישא דמלכא, כי יש אור פנימי ואור מקיף, והענין כי לכל אחד יש שכל לעבודתו ית' כל חד לפום שיעורי' דילי', אלא שאז היה לו רק שכל מצומצם לפי עבודתו, עד"מ כפי אהבה ויראה שלו היה יכול להבטל מחמת מחשבות זרות שמבלבלין אותו, לכן הוצרך שיהי' לו שכל גדול שאין יכול לכנס בפנימיות שכלו ונעשה לו אור מקיף ומשמרו מן החיצונים דהיינו מן המחשבות זרות, כי מחמת שיש לו שכל גדול יכול להתחזק כנגדה.

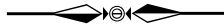

אין נזרקין: כ"ה ג"כ באוה"ת ואתחנן ע' שלה. ויש לברר. (ראה מגילה כו, ב. או"ח ר"ס כא). וראה גם פע"ח שער הציצית פ"ג. לקו"ש חייט ע' 422 הע' 28 ובהנסמן שם.

10) הטלית נק' פרישו דמלכא: ראה זח"ב צו, ב. לקו"ת קרח נג, ד. ובהנסמן במילואים להמ"מ בס' מאמרי אדהאמ"צ במדבר ח"ג ע' א"רפ. וראה אוה"ת שמות ע' פז.

11) תשמישי קדושה נזרקין ותשמישי מצוה

להבין בחי' רצון דהיינו שהוא רוצה הדבר הזה בלי טעם רק בדרך עקשנות אף שהשכל אין מחייב זה, זה נק' בשם א"א והוא למעלה מהשכל. והנה אנו רואים כשנופל לאדם איזה שכל יש לו תענוג מזה, ומאין נלקח זה התענוג, ואך יש בחי' עתיק והוא למעלה מהשכל בחי' ראש גולגלתא מקיף בשערות רומז שאי אפשר להשיגו אלא דרך צמצומים, רק המצח נתגלה והוא הרצון. ובאמת ברצון ג"כ יש תענוג אך שא"א לנו להשיגו, ד"מ אם אחד אומר דין פשוט בלי שכל אין לו נחת ותענוג, רק אם נתגלה הטעם והשכל מהדין אז נתגלה התענוג, ובאמת יש בדין פשוט בלי שכל ג"כ התענוג, כי הוא בחי' רצון, ורצון הוא תענוג אך א"א להשיגו כ"א ע"י שכל, והתענוג הוא בחי' עתיק והרצון בלי הרגש התענוג הוא א"א². וזה ת'³ עלמין דכיסופין הנזכר באידרא בפ' ארבע מאות שקל כסף עובר לסוחר, כי סוחר הוא מלשון סחור סחור שהוא מקיף ואי אפשר ליכנס בשכל, וכסף לשון תענוג דהיינו עתיק, ובתענוג יש ג"כ מדות דהיינו אהבה ויראה ושאר מדות, אלא שאינו מושג ונק' הרי חושך, הרים הם האבות אך שהם חושך כי כל דבר שאינו מושג נק' חושך.

ב. רפח, א. וראה זח"א ככג, ב. וראה תו"א כג,
ד. ובמ"מ בס' מאמרי אדהאמ"צ דברים ח"ג ע'
א"קה.

(1) להבין: נדפס מכת"י 2063 (קכב, א).
(2) א"א = אריך אנפין.
(3) ת' עלמין דכיסופין הנזכר באידרא בפ'
ארבע מאות: על פ' חיי שרה כג, טו. זח"ג קכח,

לעילוי ולזכר נשמת

הרה"ח ר' אברהם דוב ע"ה העכט

מראשוני התמימים בהם יסד כ"ק אדמו"ר הריי"ץ נ"ע תו"ת

בחצי כדור התחתון

רב ומנהיג הקהלה הסורית המפורסמת "שערי ציון"

כיובל שנים

ונשיא איגוד הרבנים באמריקה שנים רבות

נפטר מוצש"ק כ"ד טבת תשע"ג

הוקדש ע"י חתנו ובתו

הרה"ח ר' נחום יצחק ואסתר קפלן וצאצאיהם שי